

# Spis treści

|            |   |
|------------|---|
| Wstęp..... | 7 |
|------------|---|

## 1

---

|                                                                                                               |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>Podstawy teoretyczno-normatywne<br/>wprowadzenia mechanizmów rynkowych<br/>w ochronie środowiska .....</b> | <b>9</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|

---

|                                                                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.1. Świadczenia ekosystemu jako dobro ekonomiczne.....                                                         | 9  |
| 1.2. Teoremat Coase'a jako podstawa rynkowej optymalizacji poziomu<br>zanieczyszczeń i ochrony środowiska ..... | 18 |
| 1.3. Zrównoważony rozwój jako podstawa rozwoju rynku<br>w ochronie środowiska .....                             | 24 |
| 1.4. Regulacja sfery ochrony środowiska w procesie transformacji systemowej....                                 | 30 |

## 2

---

|                                                                                                          |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Miejsce mechanizmów rynkowych<br/>wśród mechanizmów ekonomicznych<br/>polityki ekologicznej .....</b> | <b>37</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

---

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1. Pojęcie i funkcje instrumentów ekonomicznych w ochronie środowiska .....                    | 37 |
| 2.2. Zakres wykorzystania instrumentów ekonomicznych w polskiej polityce ekolo-<br>gicznej ..... | 44 |
| 2.3. Pojęcie i cechy mechanizmów rynkowych w ochronie środowiska .....                           | 49 |
| 2.4. Kształtowanie rozwiązań rynkowych .....                                                     | 52 |
| 2.5. Dziedziny wykorzystywania mechanizmów rynkowych<br>w ochronie środowiska .....              | 58 |

## 3

---

**Rozwój rozwiązań rynkowych regulacji  
poziomu emisji dwutlenku siarki** ..... 63
 

---

- 3.1. Rozwiązania amerykańskie ..... 63
- 3.2. Przykłady z krajów OECD ..... 69
- 3.3. Próby stworzenia sektorowego krajowego rynku zbywalnych uprawnień  
do emisji dwutlenku siarki w polskiej energetyce ..... 71

## 4

---

**Rozwój mechanizmów rynkowych  
redukcji emisji dwutlenku węgla** ..... 79
 

---

- 4.1. Protokół z Kioto ..... 79
- 4.2. Mechanizmy elastyczne Protokołu z Kioto ..... 80
- 4.3. Wdrażanie instrumentów rynku pierwotnego w Unii Europejskiej  
w latach 2000–2012 ..... 90
- 4.4. Zmiany rozwiązań rynku pierwotnego w latach 2012–2020 ..... 95
- 4.5. Rodzaje mechanizmów i instrumentów w handlu emisją na rynku wtórnym ... 104
- 4.6. Tworzenie polskiego systemu rynku zbywalnych pozwoleń na emisję  
dwutlenku węgla ..... 110

## 5

---

**Rynkowe systemy wsparcia  
odnawialnych źródeł energii** ..... 123
 

---

- 5.1. Przesłanki rozwoju rynku odnawialnych źródeł energii w Polsce  
i w krajach Unii Europejskiej w świetle idei zrównoważonego rozwoju ..... 123
- 5.2. Identyfikacja, analiza i ocena mechanizmów wsparcia stosowanych  
na rynku odnawialnych źródeł energii w Unii Europejskiej ..... 137
- 5.3. Mechanizmy wsparcia stosowane w Polsce ..... 149
- 5.4. Rynek praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii  
ze źródeł odnawialnych w Polsce ..... 156
- 5.5. Mechanizmy wsparcia wprowadzone w 2010 r. .... 165
- 5.6. Ocena rynkowości funkcjonowania mechanizmów wsparcia stosowanych  
w Polsce ..... 168
- Zakończenie** ..... 173
- Bibliografia** ..... 178